

De afweging om ambtsdrager te worden is dikwijls een moeilijke. In veel gemeentes heeft de kerkenraad geen aantrekkelijke klank. Veel en lang vergaderen, conflicten, dikwijls een avond van huis... Hoe kun je als gemeente voorkomen dat het ambt een moeilijke, eenzame periode wordt?

Ambtsdrager zijn: eenzaam?

Erica Hoebe-de Waard

Mw. drs. E.J. Hoebe-de Waard is als predikante verbonden aan de Protestantse Gemeente in Leidschendam. Zij is lid van de redactie van het Ouderlingenblad

De basis Dat je dan toch 'ja' zegt, geeft blijk van vertrouwen over en weer. Je wordt benaderd omdat jij als ambtsdrager een eigen bijdrage kunt leveren in de kerkenraad. Met je kennis en je kunnen ben je van toegevoegde waarde. Men heeft vertrouwen in je. Op jouw beurt heb je er vertrouwen in dat je een bijdrage kunt leveren aan de opbouw van de gemeente. Je voelt je betrokken bij de weg die God met mensen gaat, ook in de plaatselijke wijk. Dat vereist een basis van geloof. Geloof in God en zijn gemeente, geloof in de toekomst: hoe die ook zal zijn. Zo, vanuit vertrouwen, betrokkenheid en geloof, mag je op jouw manier invulling geven aan het ambt. In aansluiting op wat er al was, maar ook met oog op vernieuwing, op verandering, op weg naar die toekomst.

Bevestigen Een nieuwe ambtsdrager begint zijn ambt pas nadat hij of zij is bevestigd in een

kerkdienst. Bevestigen. Een woord met twee betekenissen. Enerzijds betekent het 'vastmaken aan iets', zoals je een kast bevestigt aan de muur. Het zit muurvast, is niet zomaar los te krijgen. Anderzijds betekent bevestigen ook 'ja zeggen op iets'. Instemmen met wat je gevraagd wordt.

Een bevestiging van een ambtsdrager is beide. Je verbindt je als ouderling, of als kerkrentmeester aan de wijkgemeente. Je zegt toe om tijd, energie en aandacht te investeren in je ambt en al wat daarbij komt kijken en zo zorg te dragen voor de gemeente. Bij die verbintenis klinkt een 'ja'. Niet alleen tegen het werk, maar ook tegen God en mensen. Je gaat met hen verder op de weg die ze door de eeuwen heen gegaan zijn.

Het ambt: een hele klus Op weg gaan, vier jaar lang, met de kerkenraad, met God, met de gemeente. Je draagt daarbij een flinke verantwoordelijkheid

Mensen 'durven' soms niet in de kerkenraad

en het is een hele klus. Er zijn vaak moeilijke beslissingen die genomen moeten worden, zeker als het in de gemeente niet allemaal voorspoedig loopt. Er moeten knopen worden doorgehakt en soms moet je daarbij keuzes maken waar niet iedereen tevreden over is. Je steekt als het ware je nek uit, neemt verantwoordelijkheid en dan geldt: 'hoge bomen vangen veel wind'. Het is ook niet voor niets dat een groot deel van de ambtsdragers na afloop van hun ambtstermijn tijdelijk of definitief minder in de kerk komt. Door dit alles aarzelen mensen dikwijls als hen gevraagd wordt een ambt te aanvaarden. Mensen 'durven' soms niet in de kerkenraad. Bijvoorbeeld omdat het als een wespennest wordt gezien, waar je beter maar verre van kunt blijven, of omdat ze zichzelf niet de juiste persoon achten om het werk goed te doen.

Het belang van de zegen

Daarom is het ook van groot belang dat, als gemeenteleden bereid zijn om ambtsdrager te worden, zij zich in hun werk gedragen weten door God en de gemeente. Om duidelijk te maken dat ze zich gedragen mogen weten door God, krijgen ze volgens de orde in het Dienstboek bij de bevestiging de handen opgelegd en wordt er gebeden om de Heilige Geest. De Geest die inspireert en bemoedigt. Naast die bede om de Geest, geef ik ook de zegen aan nieuwe ambtsdragers mee. De zegen van God, is immers onontbeerlijk. In die zegen spreekt God zijn naam over je uit. Hij is erbij. De nieuwe ambtsdrager verbindt zich niet alleen aan de gemeente, aan God, aan het

werk, nee, God zélf heeft zich ook aan mensen verbonden. Dat wordt zichtbaar in de zegen zoals we die kennen uit Numeri 6:

'Moge de HEER u zegenen en u beschermen,
moge de HEER het licht van zijn gelaat over u doen schijnen en u genadig zijn,
moge de HEER u zijn gelaat toewenden en u vrede geven.'

In het ambt gaat de nieuwe ambtsdrager niet alleen op weg. God is erbij. De weg die hij al eeuwen met mensen gaat, gaat hij ook met de nieuwe ambtsdrager verder. Hij beschermt, is genadig, schijnt zijn licht over mensen heen. Dat is een steun in de rug, op momenten dat het moeilijk wordt in het ambt. Dan kan de ambtsdrager teruggrijpen op dat moment van de zegen en weer weten: 'Ik doe het niet alleen, ik doe het niet alleen voor mezelf. Ik sta in een traditie, ben niet de eerste en de laatste.' Dat relativeert, maakt het ambt ook niet te zwaar.

Aanvaarding en verwelkoming

Net zo belangrijk als de zegen is het welkom van de gemeente. Het is immers de gemeente als geheel die de nieuwe ambtsdrager in haar midden ontvangt. Natuurlijk wordt hij of zij lid van de kerkenraad, maar als kerkenraad sta je niet tegenover de gemeente of erboven. Je staat er tussen in. In de kerkenraad worden een hoop zaken geregeld en daarom heeft ze een grote verantwoordelijkheid. Maar het kan nooit zo zijn dat alleen de kerkenraadsleden verantwoordelijkheid

voor de plaatselijke gemeente hebben. Het reilen en zeilen in de gemeente hangt af van de inzet van alle leden, van jong en oud, zij die vaak in de kerk komen en zij die er weinig zijn. Natuurlijk is de kerkenraad een belangrijk orgaan binnen de gemeente, heeft ze de eindverantwoordelijkheid, maar alle onderwerpen die ze bespreekt, of het nu gaat om pastoraat, diaconaat, gemeenteopbouw of financiën, zijn zaken die de hele gemeente raken. Daarom kan de verantwoordelijkheid voor de gang van zaken in de gemeente nooit afgeschoven worden naar de kerkenraadsleden. Het werk wordt door

de hele gemeente gedragen, het is ieders aangelegenheid.

Daarom is ook de instemming van de gemeente bij de bevestiging van een ambtsdrager zo belangrijk. Want niet alleen de ambtsdrager zegt 'ja' bij de bevestiging, ook vanuit de monden van de gemeenteleden klinkt een 'ja'. Hun instemming mag zeker niet onderschat worden. Van belang is het, dat dát in de dienst duidelijk wordt. Het is niet de kerkenraad die 'ja' zegt op je bevestiging, maar het geheel van de gemeente. Vanuit dat geheel word de nieuwe ambtsdrager opgenomen in de kerkenraad.

God zélf
heeft zich
ook aan
mensen
verbonden

Gedragen door God en mensen

Van mijn collega ds. Theo Haitjema kreeg ik de onderstaande woorden ter inleiding op het 'ja' van de gemeente na de bevestiging van de ambtsdrager(s). Het 'ja' vanuit de gemeente is zo niet alleen een 'wij zijn blij dat jij de klus op je neemt', maar meer een 'we doen het samen'.

Gemeente, niet alleen de kerkenraadsleden, maar wij allen zijn 'ambtsdragers', dragers van het ambt-van-gelovige; -- zo zijn wij onlosmakelijk met elkaar verbonden, in een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de opbouw van die ene gemeente van Christus; een verantwoordelijkheid die we dus niet kunnen afschuiven naar de ambtsdragers-in-de-kerkenraad alleen. Om dat te bevestigen, verzoek ik u allen om (zo mogelijk) op te staan en te antwoorden op de volgende vraag:

Gemeente van Jezus Christus, Beloof u deze nieuwe ambtsdrager, die in uw midden, en door u geroepen, dit ambt aanvaard heeft, waar mogelijk te helpen bij haar/zijn dienst, door met haar/hem samen te werken in geloof, hoop en liefde, om zo, met elkaar, iets zichtbaar te maken van Gods bevrijdend handelen in kerk en samenleving?

Wat is daarop uw antwoord? JA

Opdat ons aller "ja" ook "ja" kan zijn, zeged ons de Heer:

De Heer, onze God, geeft ons allen de Heilige Geest tot de bediening van ons ambt-van-gelovige, hoe dan ook, in de gemeente, en van daaruit in de wereld; -daar kunnen we van op aan-, in de Naam van de Vader, en de Zoon, en de Heilige Geest, Amen.

Wat is daarop uw antwoord?

Samen Gedragen Woorden die duidelijk maken dat zowel de ambtsdrager als de gemeente 'ja' tegen elkaar en tegen God.

Zij weten zich in hun taak beiden gezegend door God en zo kunnen ze samen de schouders eronder zetten. Daarnaast weten zij zich beiden verantwoordelijk voor de gemeente. Zo is het niet de kerkenraad, of die ene ambtsdrager, die altijd de klussen doet, maar werk en leef je in verbondenheid met elkaar. Deel je samen de vreugde, de moeites.

Als je zo een ambt ingaat, vanuit dit vertrouwen in de steun van God en van elkaar, kan de nieuwe ambtsdrager volmondig 'ja' zeggen. Omdat hij weet: Ik sta er niet alleen voor, we doen het samen. Wat er ook in mijn ambtstermijn op mijn pad komt: goede of slechte tijden: ik weet me verbonden met God en met elkaar! ■

Om eens over in gesprek te gaan met gemeenteleden en (nieuwe) ambtsdragers:

- Hoe ziet de gemeente de ambtsdrager en daarmee de kerkenraad?
 - als iemand die ze het heft in handen geeft ('zij doen het werk, of het nu leuk is of niet'),
 - als tegenover ('de kerkenraad beslist maar over ons, betrekken ons er nooit bij'),
 - als inspiratiebron, van waaruit de gemeente wordt geïnspireerd en bemoedigd ('zij verkennen, zetten de lijnen uit, maar uiteindelijk doen we samen het werk in de gemeente.')
- Hoe presenteert de kerkenraad zich naar de gemeente?